

پرسش ها و پاسخ ها

گفتگوها و مصاحبه های قرآنی

مصاحبه قرآنی (با اولین مخاطب قرآن)

رسول اکرم (ص)

گفتگویی صمیمانه با

حافظان و قاریان مشهور مصری

مصاحبه ای با رسول اکرم

به نام صاحب قرآن:

اعتقاد ما این است که حضرات معصومین علیهم السلام زنده و حن بوده و جایگاه ما را می بینند و سلام و سؤال ما را شنیده و پاسخگو هستند و ما را به این هدایت کامل رهنمون می گردند. بر این اساس به محضر مبارک اولین مخاطب قرآن کریم، یعنی وجود نازنین رسول اکرم صلی الله علیه و آله شرفیاب شده و با عرض سلام به ساحت مقدسشان، مصاحبه ای در خصوص قرآن کریم ترتیب داده ایم و فرمایشات گهربار حضرت خنمی مرتبت (محمد مصطفی صلی الله علیه و آله) را برای بهره مندی و راهنمایی شما قرآن دوستان عزیز ذکر نموده ایم. این مصاحبه در سه موضوع کلی و شانزده موضوع جزئی صورت گرفته است.

قرآن شناسی

تلاوت قرآن
تلاوت قرآن
امنیت گرائیها
ان آموخته ها

آیات قرآن فضیلت قرآن

قرآن و صحف آسمانی
اهل قرآن

قرآن آموزی

تعلیم و تعلم قرآنی

پاداش
تعلیم و تربیت
قرآن

دانشجویان قرآن

حقوق و آیات
تلاوت قرآن

کفر و نفاق نسبت به قرآن

قرآن گرائی و
قرآن زیستی

جهولان و ائمن و ارتباط با قرآن

اخلاقی و تربیتی قرآن

حالات و روحیات قاریان قرآن

پاکسازی و نورانیت دل

مصاحبه‌ای با رسول خدا راهنمای معرفت

س ۱) یا رسول الله! قرآن معجزه جاویدانی است که خداوند بر وجود نازنین شما نازل فرمود تا با آن به هدایت بشریت در تمامی اعصار بپردازد و شما شناترین و عارف‌ترین فرد نسبت به قرآن هستید پس شناختی از قرآن به ما عنایت فرمائید!

- نیکوترین سخن، کتاب خدا است و صادق‌ترین کلام و رساترین اندرز و بهترین داستان، کتاب قرآن است. قرآن راهنمایی است که راه را نشان می‌دهد و

کتاب روشنگری است، که حقایق را بیان می‌دارد و جداکننده حق از باطل است. ظاهری دارد و باطنی،

ظاهرش حکم و دستور خداوند است و باطنش علم خدای متعال، پس ظاهر آن محکم و استوار و باطنش مرزها دارد و مرزهایش مرز دارد. شگفتی‌هایش بی‌شمار است و عجایب و غرائبش کهنه و نسام نمی‌شود. چراغ‌های هدایت و پرتوگاه‌های حکمت در قرآن است. برای کسی که انصاف داشته باشد

راهنمایی به سوی معرفت و شناخت است، پس باید آدمی دقت نظر کند و انصاف را پیش چشمش آورد تا از هلاکت رها یابد و از سنگنا بدور آید. زیرا که اندیشیدن، مایه حیات دل شخص بینا و بصیر است!

س ۲) یا رسول الله! امانات گرانهائی که برای سعادت‌مندی و رستگاری بشریت به ودیعت نهاده‌اید کدامند؟

- همانا در میان شما دو امانت وزین و گرانبها گذارده‌ام که عبارتند از:

کتاب خدا (قرآن) و عترتم (اهلیت) اگر از آنها بی‌روی کنید، هرگز گمراه نخواهید شد و این دو امانت هم از یکدیگر جدا نشوند تا مرا نزد حوض کوثر

ملاقات کنند. ۳۲

س ۳) یا رسول الله! آیا بالاتر از قرآن نعمت و ثروتی وجود دارد؟

- به هر کس نعمت دانستن قرآن داده شود و با این حال گمان کند که به دیگری نعمتی بالاتر و بیشتر از این نعمت او داده شده است، بی‌گمان کوچکی را بزرگ شمرده و بزرگی را کوچک!

بدانید قرآن ثروتی است که بدون آن توانگری نیست و با وجود آن فقری نمی‌باشد. ۴

فضیلت قرآن

س ۴) یا رسول الله! فضیلت و برتری قرآن بر سایر سخنان چگونه است؟

- قرآن از همه چیز، جز خداوند برتر است. برتری قرآن بر سخنان دیگر مانند فضیلت خداوند بر خلق است. هر کس به قرآن احترام گذارد، محققاً خدا را احترام کرده و هر که قرآن را احترام نکند حرمت خدا را سبک شمرده است. ۵

قرآن و صحف آسمانی

س ۵) یا رسول الله! چند کتاب از جانب خدا نازل شده و آیا در قرآنی که بر شما فرستاده شده آیاتی از کتب آسمانی انبیاء سلف وجود دارد؟

- خداوند صدو چهار کتاب برای هدایت بندگانش خود نازل فرموده، پنجاه صحیفه بر شیت علیه السلام، سی صحیفه بر ادریس علیه السلام، بیست صحیفه بر ابراهیم علیه السلام، زبور بر داود علیه السلام، تورات بر موسی علیه السلام، انجیل بر عیسی علیه السلام، و قرآن و آنچه از صحیفه‌های انبیاء گذشته در قرآن آمده است عبارتند از:

«قد الفح من تزکی و ذکر اسم ربه فُصلی - بل

تؤثرون الحیوة الدنیا و الاخرة خیر ابقی - ان هذا القی
الصحف الاولی - صحف ابراهیم و موسی^۸

« عظیمترین و عدالت

خواهانهترین آیات قرآن
س ۶) یا رسول الله! عظیمترین و عدالت
خواهانهترین و ترس آورترین و امید بخشترین
آیات قرآن کدامند؟

- با عظمتترین آیه قرآن (آیه الکرسی) است و
عدالت خواهانهترین آیه قرآن آیه: (همانا خداوند به
عدل و احسان فرمان می دهد) می باشد، تزیین
آورترین آیه قرآنی این آیه است: (پس هر کس
همسنگ ذره ای خوبی کند، آن را می بیند و هر کس
همسنگ ذره ای بدی کند، آن را می بیند) و امید
بخشترین آیه قرآنی این آیه است: (بگو ای بندگان
من که بر خویشتن ستم کردید، از رحمت خدا ناامید
نشوید).^۹

« تعلیم و تعلم قرآنی

س ۷) یا رسول الله! سفارشی در خصوص تعلیم
و تعلم و تلاوت قرآن عنایت فرمائید؟
- بهترین شما کسی است که قرآن را آموخته و به
دیگران بیاموزد - بر شما باد که قرآن را یاد بگیرید و
بسیار تلاوت کنید! عبادت است من خواندن قرآن
است.^{۱۱}

« پاداش تعلیم و تربیت قرآنی

س ۸) یا رسول الله! جلوه هائی از پاداش های
تعلیم و تربیت قرآن را بیان فرمائید؟
- هر کس آیه ای از کتاب خدا را به بنده ای
بیاموزد، مولای اوست و شایسته نیست که آن بنده او

را تنها و بی یار و گذارد و خود را بر او ترجیح دهد، که
اگر چنین کند، حلقه ای از حلقه های اسلام را پاره کرده
است، هیچ گروهی در خانه ای از خانه های خدا برای
تلاوت کتاب خدا و مباحثه آن جمع نشدند مگر این
که آرامش بر آنان فرود آمد و رحمت الهی آنها را فرا
گرفت و فرشتگان آنان را در میان گرفتند و خداوند از
آن ها یاد نماید. بدانید که هر کس قرآن را بیاموزد و به
دیگران آموزش دهد و به آنچه در آن است عمل کند،
من جنودار و راهنمای او به سوی بهشت هستم. هر
کس به فرزند خود قرآن را آموزش دهد، خداوند
گردنبندی به گردن او آویزد که در روز قیامت همگان
از آن شگفت زده شوند. بدانید قرآن دانان، در روز
قیامت رؤسای بهشتیاند.^{۱۲}

« حقوق و آداب قرانت و تلاوت

قرآن کریم

س ۹) یا رسول الله! حقوق و آداب تشرف به
محضر قرآن و قرانت و تلاوت آن را بیان فرمائید؟
- طهارت داشته باشید! مبدا در حال جنابت قرآن
بخوانید؛ و آگاہ باشید که هر کس مشتاق خداوند
است بساید به کلام او گوش فرا دهد (استماع)
دهانهایتان را خوشبو کنید و با مسواک زدن نظافت
کنید که دهانهای شما گذرگاه قرآن است (نظافت). از
شیطان رجیم که پلیدترین شیاطین است به خدا پناه
برید (استعاذه). قرآن را روشن و شمرده بخوانید و
آن را همچون شعر به شتاب یا بریده، بریده نخوانید
(ترتیل). در شگفتی های قرآن تأمل کنید، دل های
سخت خود را به وسیله آن بیم و هراس افکنید و
دل ها را به حرکت در آورید و همه کوشش شما این
نباشد که سوره ای را به آخر رسانید، کسی که قرآن را

در کمتر از سه روز بخواند و در آن تلبر ننماید، فقیه و دانا نمی‌شود (تلبر). قرآن را با آواز حزین بخوانید (صوت حزین) و به هنگام خواندن قرآن گریه کنید (خشوع در تلاوت). بر شما باد که قرآن را با صدای خود زینت دهید، زیرا صدای خوب بر حسن قرآن می‌افزاید و برای هر چیز زینتی است و زینت قرآن صوت نیکو است (خوش خوانی). قرآن را با لحن عرب بخوانید و از به کار بردن لحن‌های فاسقان و گنهکاران دروی کنید (لحن عرب). و حق تلاوت آن است آنطور که شایسته قرآن می‌باشد از آن پیروی و تبعیت نمائی (حق تلاوت).^{۱۲}

*** منزلت معنوی اهل قرآن**

س ۱۰) یا رسول الله! جایگاه رفیع و منزلت معنوی اهل قرآن را بیان فرمائید؟
 - اهل قرآن، اهل خدا و خاصان درگاه اویند، آنها پرچمدار اسلام هستند، هر که آنها را گرامی بدارد بی‌گمان خدا را گرامی داشته است و هر که آنها را خوار شمارد، لعنت خدای عزوجل بر او باد! قرآنان دانان، آموزگاران کلام خدا و پوشیده در نور خدا هستند. قرآن دانان، رؤسای اهل بهشت هستند و در مخاطب رحمت خدا و پوشیده به نور او می‌باشند، بلند مرتبگان است من حاملان قرآن هستند و آنها عارفان اهل بهشت هستند، همانا اهل قرآن بعد از پیامبران در بلندترین درجات آدمیان جایگاه دارند، پس حقوق اهل قرآن را اندک و ناچیز نشمارید! زیرا برای ایشان از طرف خدای عزیز و جبار، مقام بلندی است.^{۱۳}

*** دانشجویان قرآن**

س ۱) ای رسول خدا! وضعیت ارتباطی

دانشجویان قرآن با قرآن چگونه است؟
 - دانشجویان قرآن سه دسته‌اند: عده‌ای قرآن را سرمایه کسب قرار دهند و بدین وسیله به مقامات دنیوی راه یابند و مالی به چنگ آورند و یا آن را وسیله کبر و بزرگی و فخر فروشی قرار دهند، عده‌ای در کلمات قرآن زیاد دقت کنند، اما معانی آن را به کار نبرند، و عده‌ای هم قرآن را درمان دردهای خود قرار دهند، در پرتو تعالیم آن شب بیدار، و روز تشنه باشند، در مسجدها نماز گذارند، در بستر کمتر بیارامند. اینان سپر بلا هستند، به برکت این‌ها خدا دشمن را دفع کند و باران ببارد، به خدا این طائفه در میان قاریان و دانشجویان قرآن از یاقوت سرخ کمترند.^{۱۴}

*** ایمان، کفر و نفاق نسبت به قرآن**

س ۱۲) ای رسول خدا! از نظر شما مؤمنان، منافقان و کافران به قرآن کدامند و چه ویژگی‌هایی دارند؟
 - بهترین شما کسی است که قرآن را فراگیرد و به دیگران آموزش دهد، سزوارترین مردم به خشوع داشتن نهانی و آشکار در برابر خدا، قرآن‌دان و (مؤمن به قرآن) است، سزوارترین مردم به نماز خواندن و روزه گرفتن در آشکارا و نهان قرآن‌دان و (مؤمن به قرآن) است؛ ایمان شما با تلاوت قرآن رشد می‌کند، تا زمانی که قرآن تو را از گناهان باز می‌دارد، قرآن بخوان زیرا اگر تو را از گناه باز نداشت در حقیقت آن را نخوانده‌ای و قرآن نه به تلاوت کردن آن و نه به دانستن روایت آن است، بلکه قرآن به هدایت و فهمیدن و عمل کردن آن است.

ای بسا قرآن خوانی که قرآن لعنتش می‌کند و

بیشتر منافقان است من، قاریان بی عمل هستند. هر کس برای شهرت طلبی به چیزی قرآن بخواند در روز قیامت با چهره‌ای نامطلوب خدای عزوجل را دیدار کند و خداوند بهشت را بر او حرام کند و هر کس ندانسته درباره قرآن سخن بگوید جایگاهش آتش است. کسی که کلام مرا (قرآن) را تفسیر به رأی کند، به من ایمان نیاورده است و چنین کسی بی ایمان است، کسی که در درون نهادش چیزی از قرآن نباشد مانند خانه ویرانه است. کسی که قرآن بخواند و به آن عمل نکند، خداوند عزوجل او را در قیامت کور محسور می‌کند.^{۱۵}

« جوانان، انیس و ارتباط با قرآن

س ۱۳) یا رسول الله! آثار انیس و ارتباط با قرآن

را برای تسلی جوان بیان فرمائید؟

فرزندم از خواندن قرآن غافل مباش، زیرا که قرآن دل را زنده می‌کند و از فحشا و زشتکاری و ستم و گناه باز می‌دارد، خواندن قرآن، کفاره گناهان است و پرده‌ای است در برابر آتش و موجب ایمنی از عذاب می‌شود. اگر کسی بخواهد در روزی که جز سایه خدا سایه‌ای وجود ندارد در سایه عرش خدا جا بگیرد بایستی روزی دو سست آیه از قرآن کریم را بخواند، هر گاه فردی بخواند در قیامت بالای تپه‌ای از مشک معطر قرار گیرد و از هول محشر و حساب و کتاب در امان ماند،^{۱۶} قرآن بخوانید و از آن پشت گرم باشید زیرا خداوند بزرگ قلبی را که طرف قرآن است عذاب نمی‌کند.^{۱۷}

قرآن را ذکر فرمائید؟

من در شگفتم که وقتی قرآن می‌خوانم، چگونه مویم سفید نمی‌شود، قرآن را بخوانید و گریه کنید و اگر گریه‌تان نمی‌آید، خود را به گریه بزنید و قرآن را با صوت حزین بخوانید زیرا که قرآن با صوت حزین نازل شده است. خوش خواندترین قاریان قرآن کسی است که هر گاه قرآن خواندنش را بشنوید فکر کنید که از خدا می‌ترسد، قرآن را بخوانید و دل‌ها را با آن به تپش و حرکت در آورید شایسته نیست که قاریان و قسرا آن دانان در مقابل رفتار جهالت‌آمیز دیگران، سفیهانه رفتار نمایند یا بر کسی خشم گیرند یا برخاش کنند کسی که ریاضت را از گناه نگهدارد گویا به همه قرآن عمل کرده است.^{۱۸}

« پاکسازی و نورانیت دل

س ۱۵) یا رسول الله! نقش قرآن در پاکسازی و

نورانیت دل انسان را بیان فرمائید؟

بدرستی که دل‌ها زنگ آلوده می‌شوند همانگونه که آهن زنگ می‌زند، آنچه می‌تواند صیقل دهنده و (پاک کننده) دلها از زنگارها (و آلودگی‌ها) باشد تلاوت قرآن است. قرآن را روشن و واضح بخوانید و دل‌های سخت خود را به وسیله آن نیشتر زنید و آن را به تپش و حرکت درآورید^{۱۹} هر که یک آیه از کتاب خدا تلاوت کند، روز قیامت آن آیه نوری برای او باشد. خانه‌های خود را به خواندن قرآن نورانی کنید (خانه دل).^{۲۰}

« آثار اخلاقی و تربیتی قرآن

س ۱۶) یا رسول الله! آثار اخلاقی و تربیتی قرآن

را بیان فرمائید؟

« حالات و روحیات قاریان قرآن

س ۱۴) یا رسول الله! حالات و روحیات قاریان

بر شما باد خواندن قرآن، زیرا خواندن آن کفاره گناهان است و پرده‌ای در برابر آتش و موجب ایمنی از عذاب الهی می‌شود، قرآن دل را زنده نگاه می‌دارد و انسان را از فحشا و زشتکاری و ستم و گناه باز می‌دارد و دل‌های زنگار گرفته انسان‌ها را صیقلی و پاک و نورانی می‌سازد. اگر قرآن خواندن شما را از گناه و آلودگی باز نداشت در حقیقت آن را نخوانده‌ای، قرآن سفرهٔ مکارم اخلاقی و معرفت الهی است تا توان دارید از این سفره بهره بگیرید.^{۲۱}

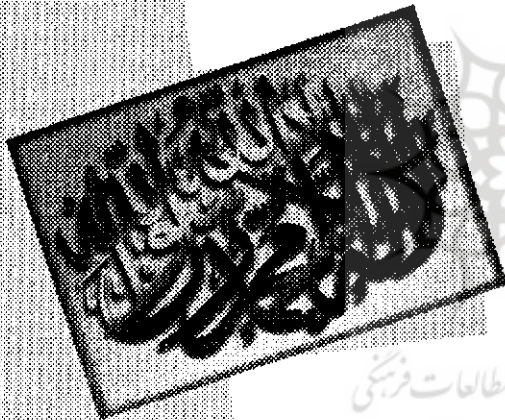
یا رسول الله! در پایان این مصاحبه قرآنی ضمن تقدیر و تشکر خواهشمندم ادعیه‌ای را به ما برای انس بهتر با قرآن آموزش دهید:

بار خدایا! به من رحمت آر که تا زنده هستم، هیچگاه نالرمانی تو نکنم! و نیک اندیشی در هر آنچه که تو را خشنود می‌سازد، روزم فرما! و حفظ کردن کتابت را بدان گونه که به من آموختی با دلم ملازم و همراه گردان! و چنان کن که قرآن را آن گونه که تو را از من خشنود می‌گرداند تلاوت کنم!

بار خدایا! دیده بصیرت مرا به کتابت روشن نما و به وسیلهٔ آن سینم را فراخ گردان و دلم را با آن شاد ساز و زبانت را به آن گویا کن و بدنم را در راه آن به کارگیر و در این زمینه نیروم بخش ازیرا که هیچ حرکت و قدرتی جز به وسیله تو نیست.^{۲۲}

پی نوشت ها:

۱. میزان الحکمه ج ۱۰ ص ۶۸۰۵.
۲. صحیح ترمذی ج ۲ ص ۳۰۸.
۳. مستدرک احمدی ج ۲ ص ۱۴.
۴. میزان الحکمه، ج ۱۰-۶۸۱۱.
۵. مستدرک الوسائل ج ۱.
۶. بحار الأنوار، ج ۹۲ ص ۱۹.
۷. نصاب ص ۲۷۲.
۸. نصاب ص ۳۷۲.
۹. میزان الحکمه، ج ۱۰ ص ۲۸۴۹.

۱۰. کنز العمال ج ۱۲۶۸.

۱۱. میزان الحکمه ج ۱۰ ص ۴۸۱۵.

۱۲. حدیث از میزان الحکمه، ج ده باب القرآن.

۱۳. میزان الحکمه جلد ۱۰ ص ۴۸۱۹ بحار الأنوار جلد ۱۲ ص ۱۷۷ اصول کافی ج ۲ ص ۲۰۴.

۱۴. نصاب ص ۱۱۶.

۱۵. میزان الحکمه ج ۱۰ باب القرآن.

۱۶. نصاب ص ۱۱۱.

۱۷. بحار الأنوار ج ۱۲ ص ۱.

۱۸. میزان الحکمه ج ۱۰ باب القرآن.

۱۹. میزان الحکمه، ج ۱۰، باب القرآن.

۲۰. اصول کافی، باب القرآن، ص ۱۴.

۲۱. میزان الحکمه، ج ۱۰، باب القرآن، بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۱۹ حدیث ۳.

۲۲. میزان الحکمه، ج ۱۰، باب القرآن.